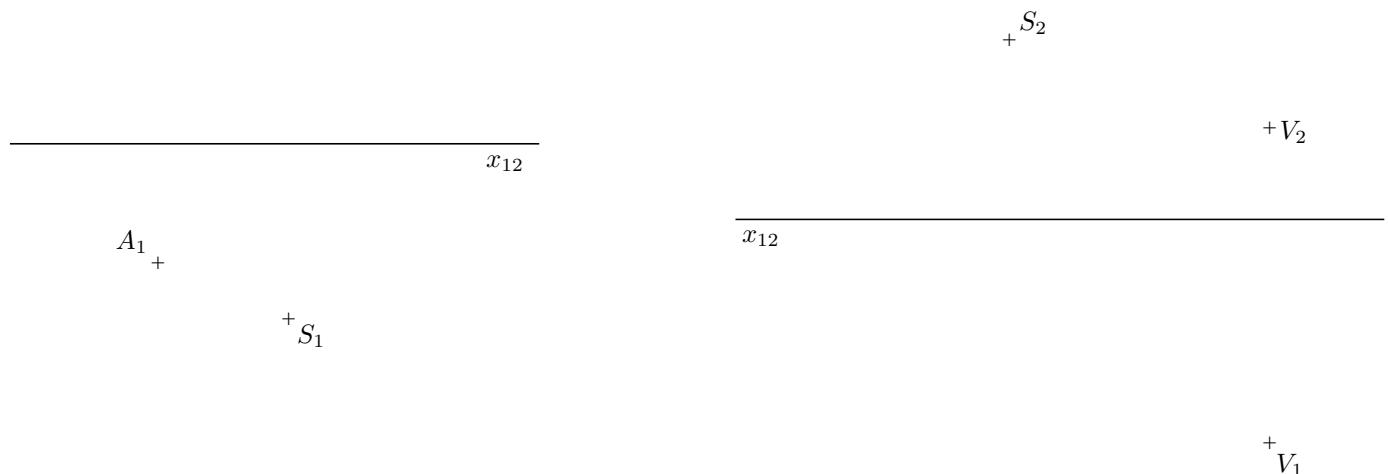

Mongeovo promítání 2 – přednáška

Zobrazení těles

Př: Zobrazte pravidelný čtyřboký hranol. Podstava hranolu leží v půdorysně, má střed S a vrchol A . Výška hranolu je 3,5 cm.

Př: Zobrazte šikmý kužel, jehož kruhová podstava leží v nárysni, má střed S a poloměr 2 cm. Vrchol kuželu je bod V .

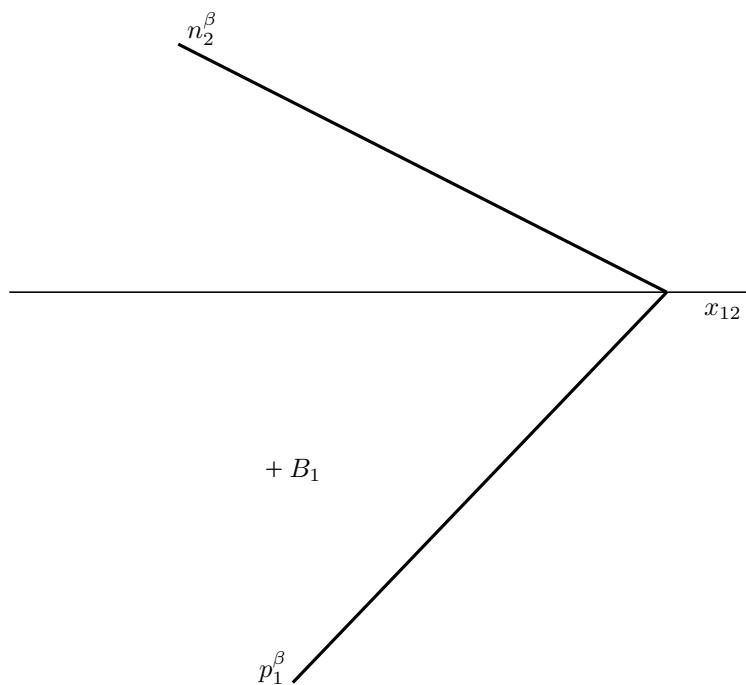

Kolmost přímky a roviny

Dvě vzájemně kolmé přímky, z nichž žádná není promítací, se promítají jako kolmé právě tehdy, když alespoň jedna z nich je rovnoběžná s průmětnou. Kolmice k k rovině β se tedy zobrazí

- v prvním průmětu kolmo na půdorysnou stopu p_1^β a horizontální přímku h_1^β ,
- a v druhém průmětu kolmo nárysni stopu n_2^β a frontální přímku f_2^β .

Př: Zobrazte kolmici k k rovině β procházející bodem $B \in \beta$.

Př: Zobrazte pravidelný trojboký hranol. Je dána podstava hranolu ABC , výška hranolu je 5 cm.

$${}_{+}^{+}C_2$$

$${}^{+}B_2$$

$${}^{+}A_2$$

$$x_{12}$$

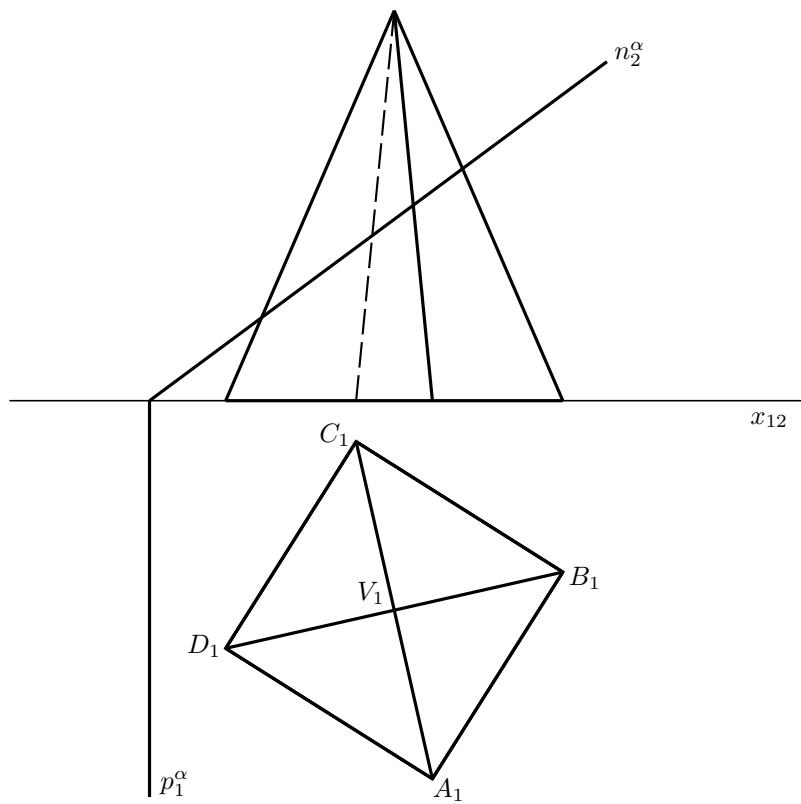
$${}_{+}^{+}C_1$$

$${}_{+}^{+}A_1$$

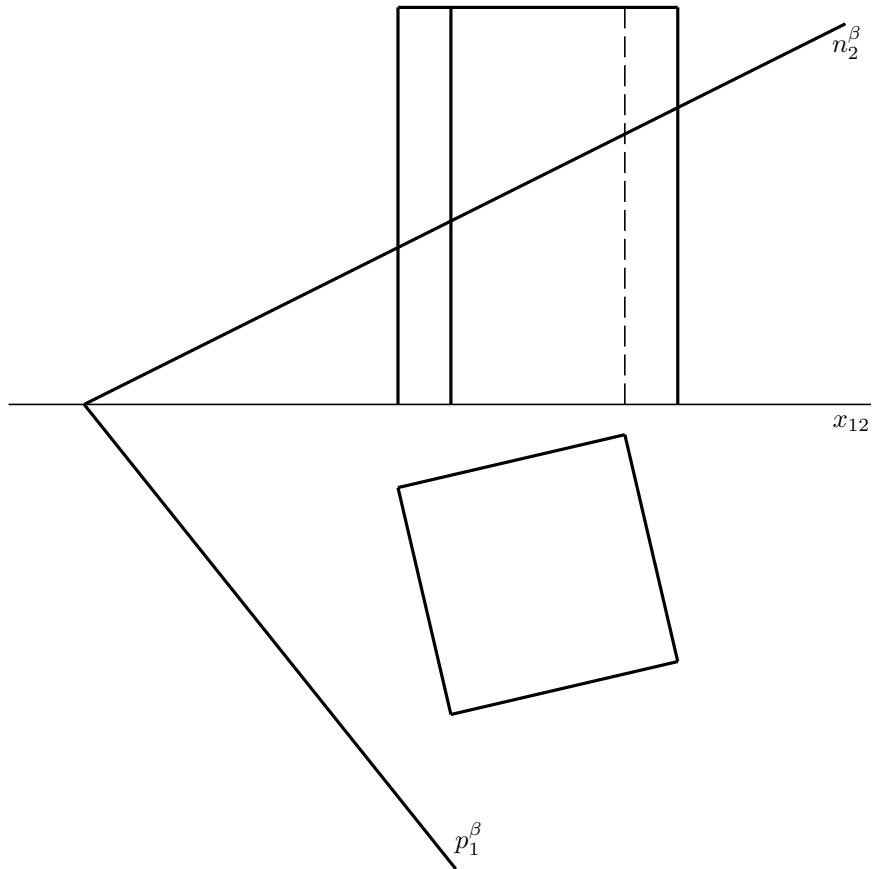
$${}^{+}B_1$$

Řezy těles – speciální poloha

Př.: Sestrojte řez čtyřbokého jehlanu $ABCDV$ rovinou α .

Př.: Sestrojte řez pravidelného čtyřbokého hranolu rovinou β .

Řez hranolu – obecný případ

Mezi podstavou a řezem hranolu je vztah **afinity**:

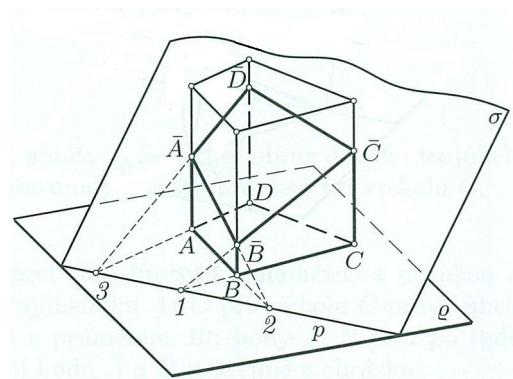
- **Osou** affinity je průsečnice roviny podstavy ϱ a roviny řezu σ .
- **Směr** affinity je určen bočními hranami.

V této afinitě se zobrazují body:

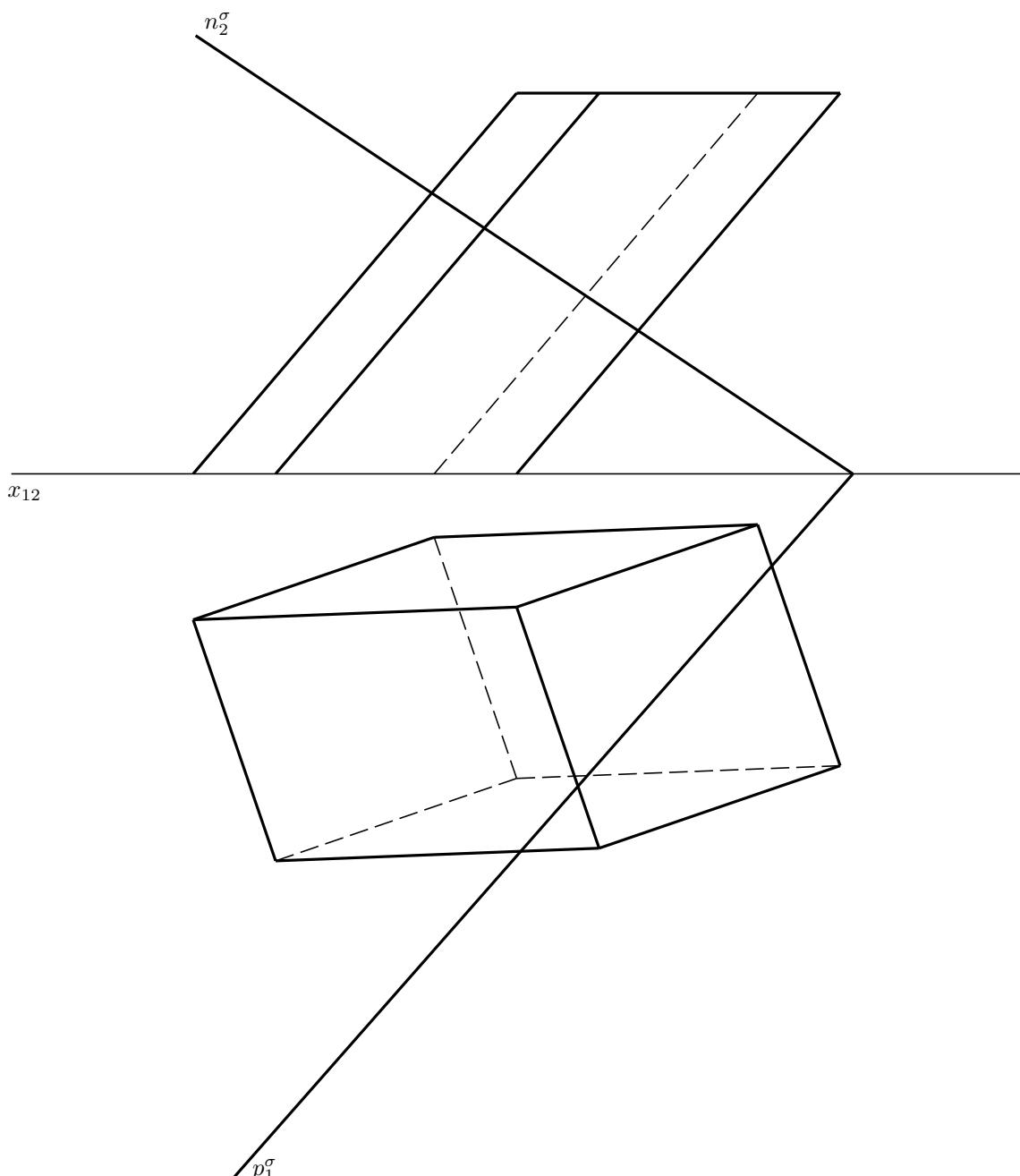
$$A \rightarrow \bar{A}, B \rightarrow \bar{B}, C \rightarrow \bar{C}, D \rightarrow \bar{D}.$$

Tedy čtyřúhelníku podstavy $ABCD$ odpovídá čtyřúhelník řezu $\bar{A}\bar{B}\bar{C}\bar{D}$.

Promítnutím do průmětny tato affinity v prostoru přejde do affinity v rovině.

Př.: Sestrojte řez šikmého čtyřbokého hranolu s podstavou v půdorysně rovinou σ danou stopami.

Řez jehlanu

Mezi podstavou a řezem hranolu je vztah **kolineace**:

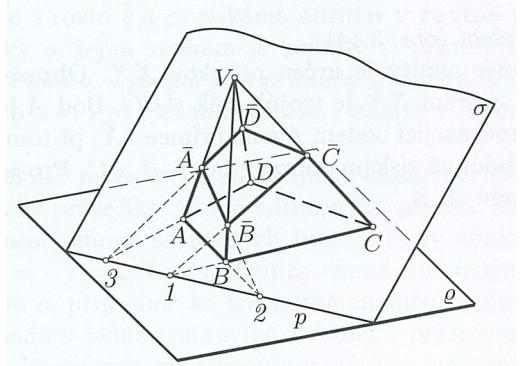
- **Osou kolineace** je průsečnice roviny podstavy ϱ a roviny řezu σ .
- **Střed kolineace** je vrchol jehlanu.

Promítnutím do průmětny tato kolineace v prostoru přejde do kolineace v rovině.

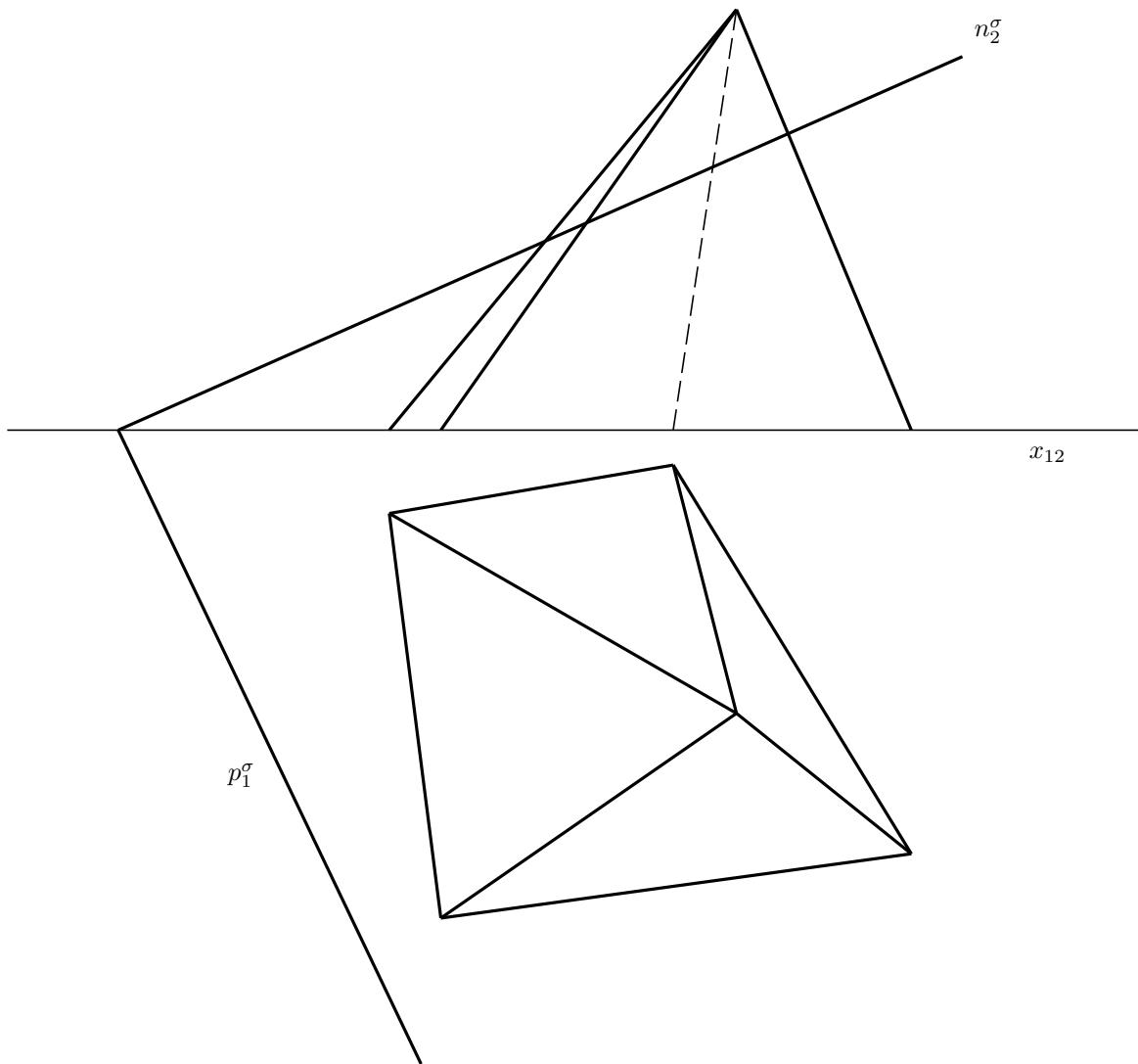
V této kolineaci se zobrazují body:

$$A \rightarrow \bar{A}, B \rightarrow \bar{B}, C \rightarrow \bar{C}, D \rightarrow \bar{D}.$$

Tedy čtyřúhelníku podstavy $ABCD$ odpovídá čtyřúhelník řezu $\bar{A}\bar{B}\bar{C}\bar{D}$.

Př.: Sestrojte řez daného čtyřbokého jehlanu s podstavou v půdorysně rovinou σ .

Př: V Mongeově promítání zobrazte průnik střechy tvaru rotačního kužele s valbovou střechou.

